

ประมวลรายวิชา
(Course Syllabus)

1. รหัสวิชา	3207-921
2. จำนวนหน่วยกิต	1 หน่วยกิต
3. ชื่อวิชา	ฟันปลอมบางส่วนถอดได้ขั้นสูงในรายที่ซับซ้อน (ADVANCED REMOVABLE PARTIAL PROSTHODONTICS IN COMPLICATED CASES)
4. คณะ/ภาควิชา	ทันตแพทยศาสตร์/ทันตกรรมประดิษฐ์
5. ภาควิชาการศึกษา	ภาคปลาย
6. ปีการศึกษา	2554
7. ชื่อผู้สอน/เจ้าของวิชา	วิเชษฐ์ จินดาวณิช
8. เงื่อนไขรายวิชา	-
วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน	
วิชาบังคับร่วม	
วิชาควบ	
9. สถานภาพของวิชา	วิชาบังคับ
10. ชื่อหลักสูตร	หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ทาง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาทันตกรรมประดิษฐ์
11. วิชาระดับ	บัณฑิตศึกษา
12. จำนวนชั่วโมงสอน/สัปดาห์	1 ชั่วโมง/สัปดาห์ (จำนวน 15 สัปดาห์)

13. เนื้อหารายวิชา

แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคปฏิบัติตามขั้นตอนการบูรณะรักษาด้วยฟันปลอมบางส่วนถอดได้ เน้นหนักนำไปใช้รักษาผู้ป่วยที่ขั้นตอนการรักษามีความซับซ้อน ได้แก่ การทำฟันปลอมระหว่างหรือภายหลังรักษาโรคปริทันต์ และ/หรือโรคของคลองรากฟัน ซึ่งต้องบูรณะฟันหลักและฟันข้างเคียง การทำฟันปลอมถอดได้ร่วมกับฟันปลอมติดแน่น ฟันปลอมที่จำเป็นต้องใช้เครื่องยึดเกาะฟัน ฟันปลอมบางส่วนถอดได้ชนิดคร่อมหลัก ครอบรากฟัน (coping) ครอบฟันบังคับทิส (telescope crown) และฟันปลอมบางส่วนถอดได้ที่มีลักษณะพิเศษ การประยุกต์ฟันปลอมบางส่วนถอดได้เพื่อบูรณะมิตติง การตัดแปลง แก้ไข ปรับเปลี่ยนฟันปลอมเก่า ระหว่างช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านสู่งานบูรณะทางทันตกรรมประดิษฐ์ชุดใหม่

14. ประมวลการเรียนรายวิชา

14.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป และ/หรือ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

อธิบาย วิเคราะห์ วิจารณ์ และประมวลข้อมูลการตรวจวิเคราะห์ผู้ป่วย เพื่อสังเคราะห์ แผนการ วิธีการ และลำดับขั้นตอนการบำบัดรักษาด้วยฟันปลอมบางส่วนถอดได้ โดยใช้ฐานข้อมูลจากตำรา งานวิจัย วรรณกรรมทันตกรรมประดิษฐ์ และประสบการณ์ผู้สอนมาประยุกต์ ทั้งนี้วิธีการต่างๆ จะสอดคล้อง ประสานกับการบูรณะบำบัดด้วยงานทันตกรรมประดิษฐ์ประเภทอื่นๆ หรือการรักษาทางทันตกรรมสาขาอื่น ให้การศึกษามากกว่าการสอน กระตุ้นผู้เรียนให้ระดมสมองและเสนอแนวทางแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ และใช้เหตุผลเชิงตรรกะ

14.2 หัวข้อ เนื้อหารายวิชา

14.2.1 เทคนิคการบูรณะมิติตั้งสบฟันด้วยงานฟันปลอมบางส่วนถอดได้ ชนิดชั่วคราว และ ชนิดโครงโลหะหล่อ (Techniques to restore occlusal vertical dimension by R.P.D.s and provisional R.P.D.s)

14.2.2 การสบฟันในงานฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ (Occlusion for R.P.D.s)

14.2.3 ความสวยงามในการออกแบบฟันปลอมบางส่วนถอดได้ (Esthetics in partial denture design)

14.2.4 หลักการพื้นฐานออกแบบฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ (Fundamental principle involved in R.P.D. design)

14.2.5 ทางเลือกอื่นในการออกแบบฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ เช่น ฟันปลอมชนิดเคลื่อนหมุน และชนิดล็อกด้วยบานพับ (Rotational and Swinglock R.P.D.)

14.2.6 หน่วยยึดหลัก (Direct retainers) ชนิดต่างๆ ประสิทธิภาพ และ การเคลื่อนของตะขอแพ่ง (Tripping action of bar clasps) แรงยึดและการประยุกต์กรณีจำเพาะ

14.2.7 ตัวยึดรอง (Indirect retainers) ต่างๆ และการประเมินประสิทธิภาพ

14.2.8 ระนาบนำ (Guiding planes) และการสำรวจรูปเค้ำ ความสำคัญ และ เทคนิคที่ใช้ (Contour, survey and surveying techniques)

14.2.9 การเว้นช่องว่างทางสรีระ (Physiologic relief) และหน่วยขจัดแรงเครียด (stress breaker)

14.2.10 เทคนิคพิมพ์ปากเพื่อปรับขึ้นหล่อ (Functional impression/ altered cast Techniques) การพิมพ์ทับซ้อน (double impression)

14.2.11 เทคนิคตรวจสอบโครงโลหะและฐานฟันปลอม ทางคลินิก

14.2.12 หน่วยยึดชนิดแม่นยำ (Precision attachments)

- 14.2.13 ครอบฟันรับตะขอ การออกแบบ การปฏิบัติและการเตรียมงานในต่างสถานการณื
- 14.2.14 ครอบรากฟัน ครอบบังคับทิส (copings and telescopic crowns)
- 14.2.15 การปรับเปลี่ยน คัดแปลง เดิมแต่ง (alteration, modification, addition) ในกรณีพิเศษ
- 14.2.16 เทคโนโลยีการผลิตแบบดั้งเดิมและการขึ้นรูปโดย CAD CAM, stereolithograph
- 14.2.17 การแต่งสีฐานฟันปลอมจำเพาะบุคคล (custom characterization of denture base)
- 14.2.18 ธรรมชาติ ข้อจำกัด ปัญหาและความล้มเหลวของฟันปลอมบางส่วนถอดได้ (Nature, Limitation, Problems and Failures of removable partial dentures)

14.3 วิธีจัดการเรียนการสอน

บรรยาย การบรรยายจากผู้สอน จำนวน 12 ชม.

บรรยายเชิงอภิปราย โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณื และวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารประกอบ วารสาร ตำรา จำนวน 1 ชม.

สัมมนา สรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอ ผลการสืบค้นงานที่มอบหมาย 2 ชม.

14.4 สื่อการสอน

ชุดเอกสารประกอบ ชิ้นหล่อตัวอย่างงาน วิดีทัศน์ ภาพเลื่อน สไลด์ และ PowerPoint media สื่ออิเล็กทรอนิกส์ / เว็บไซต์

14.5 มอบหมายงานผ่านระบบเครือข่าย dentchula หรือ เว็บไซต์ อื่นๆ เพื่อค้นหาข้อมูลสำหรับประกอบการศึกษา วิเคราะห์งาน และสังเคราะห์องค์ความรู้

14.6 การวัดผลการเรียน

14.6.1 ประเมินความรู้ทางวิชาการ สอบข้อเขียน 90 %

14.6.2 ประเมินการทำงาน หรือกิจกรรมในชั้นเรียน 10 %

15. รายชื่อหนังสือ และวารสาร อ่านประกอบ

15.1 หนังสือบังคับ

15.1.1 McCracken Removable Partial Prosthodontics. McGivney, Castleberry.

Edition 8th 1989. หรือ edition ที่ใหม่กว่า

15.1.2 Clinical Removable Partial Prosthodontics. Stewart, Rudd, Keubker. The C.V. Mosby Company. 1983. หรือ edition ที่ใหม่กว่า

15.1.3 Stewart's Clinical Removable Partial Prosthodontics. 3 rd edition, RD Phonix, DR Cagna, CF DeFreet. Quistessence Publishing Co, Inc. 2003.

15.1.4 Advanced Removable Partial Dentures. Brudvik J. 1999.

15.1.4 หลักการ แนวคิด และข้อปฏิบัติในงานทันตกรรมประดิษฐ์ และศัพททันตกรรมประดิษฐ์ เรียบเรียง-ถอดความ พ.ศ.2537; วิชญู์ จินดาวณืค ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันต

แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15.2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม

- 15.2.1 ปทานุกรมภาพศัพท์ทันตกรรมประดิษฐ์และศัพท์แพทย์ (A Pictorial Glossary of Prosthodontic Terms and Medical Terms)
- 15.2.2 Classic Prosthodontic Articles
"A Collector Item" Vol I, II, III., The American College of Prosthodontists. 1976.
- 15.2.3 Partial dentures. Osborne J, Lammie GL, Blackwell Scientific Oxford. 1984.
- 15.2.4 Restoration of the Partially Dentate Mouth: International Symposium Proceedings. Bates JF, editor. Quintessence Publishing 1984.

15.3 วารสารอ่านเพิ่มเติม

- 15.3.1 The Journal of Prosthetic Dentistry
- 15.3.2 The International Journal of Prosthodontics
- 15.3.3 Quintessence Dental Technology และอื่นๆ

15.4 เว็บไซต์ ของคณะฯ ห้องสมุด และอื่น ๆ

16. การประเมินผลการสอน

16.1 การประเมินการสอน

- 16.1.1 การประเมินการสอนแบบสัมมนา ประเมินโดยปัจจัยต่อไปนี้ คือ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การออกความเห็น การใช้คำถามที่เป็นประโยชน์ต่อการอภิปราย
- 16.1.2 การประเมินการสอนแบบบรรยาย ประเมินโดยปัจจัยต่อไปนี้ คือ คะแนนสอบข้อเขียน
- 16.1.3 การประเมินการสอนแบบบรรยายเชิงอภิปราย ประเมินโดยปัจจัยต่อไปนี้ คือ คะแนนประเมินผลการศึกษา ค้นคว้า และการนำเสนอ วิเคราะห์งานในชั้นเรียน

16.2 การปรับปรุงผลการประเมินการสอน

- 16.2.1 ปรับปรุงสื่อการสอน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนภาพเลื่อนสไลด์ เป็น โปรแกรม PowerPoint media 2003 หรือใหม่กว่า
- 16.2.2 สร้างข้อมูล pdf.file เพื่อลงบนเว็บไซต์
- 16.2.3 ประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนแบบ Layered Curriculum กับบางหัวข้อ

16.3 การอภิปรายหรือการวิเคราะห์ที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต

ดำเนินการเน้นคุณลักษณะ 4 ด้าน ประกอบด้วย สติปัญญา ทักษะและวิชาชีพ คุณธรรม และสังคม เน้นเรื่อง การเสียสละ คุณธรรม และจริยธรรมของทันตแพทย์ที่ควรปฏิบัติต่อผู้ป่วย และการใช้เทคนิคการสื่อสารทำความเข้าใจต่อผู้ป่วย